

KLUSTERSTUDIE

Innovation och förnyelse inom det Maritima
Klustret i Västra Götaland

Nya perspektiv 2012

GÖTEBORGS UNIVERSITET

CHALMERS

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN

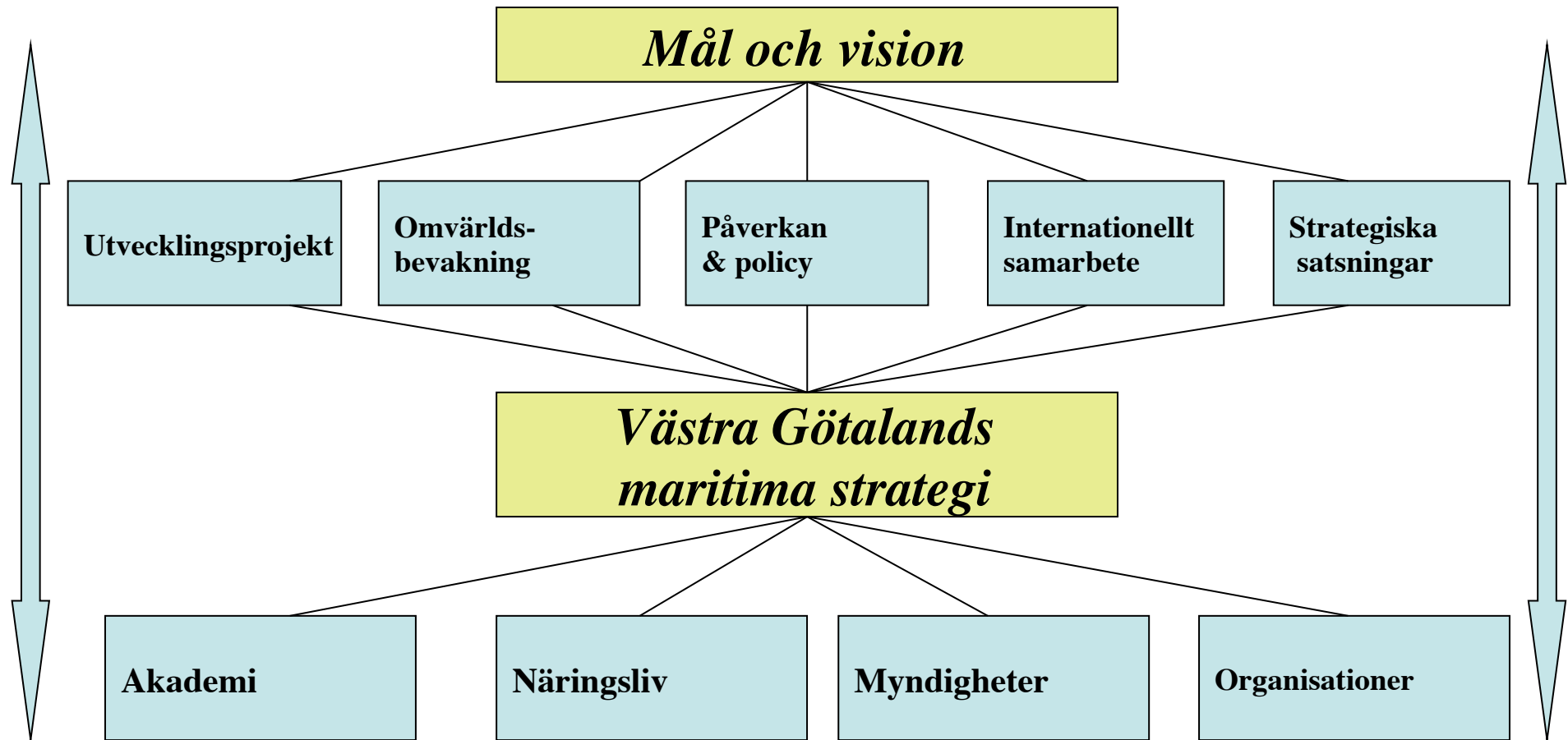
Västra Götalandsregionens maritima strategi

- Antogs av regionfullmäktige februari 2008
- Definierar framtidsfrågor och inriktningsmål för den maritima sektorn
- Klusterstudien tar utgångspunkt i den maritima strategien.

VISION

“Gemensam kurs för Blå Väst - Västsverige skall vara en av Europas ledande maritima regioner med lösningar inriktade på innovation och miljöanpassad tillväxt”

Strategin förutsätter att initiativ till samarbeten och projekt tas av t ex kommunalförbund, kommuner, branschorganisationer, företagskluster, nätverk, högskolor och FoU-institut.

Uppdrag och syfte

Klusterstudien tar utgångspunkt i den maritima strategin och skall innehålla följande delar:

Utveckling sedan 2008 i Västra Götaland, Sverige och EU – vad har hänt inom den maritima sektorn? (viktiga händelser, trender etc)

Helhetsbild av det maritima klustret i VG idag (omfattning näringsliv, pågående strategiska projekt, viktiga aktörer)

Klusterstudien centrala del är en **analys** som fångar upp omställningen av den maritima sektorn, där strategisk forskning, innovationer och akademi-industri samarbeten spelar en central roll:

1. *Förnyelse* av traditionella verksamheter - omvandling/utveckling av etablerade branscher, exempel:

*Underleverantörer till sjöfarten anpassas till ökade miljö- och energikrav

*Sambandet mellan yrkesfisket och besöksnäringen stärks.

2. *Nya verksamhetsområden* med tillväxtpotential som baseras på havet och kusten, exempel:

*Havsbaserad förnybar energi

*Vattenbruk; odling av marin biomassa för livsmedel, foder, energiframställning etc.

Innovationssystemet inom det maritima klustret; lägesbeskrivning, aktuella åtaganden och behov av resursförstärkning

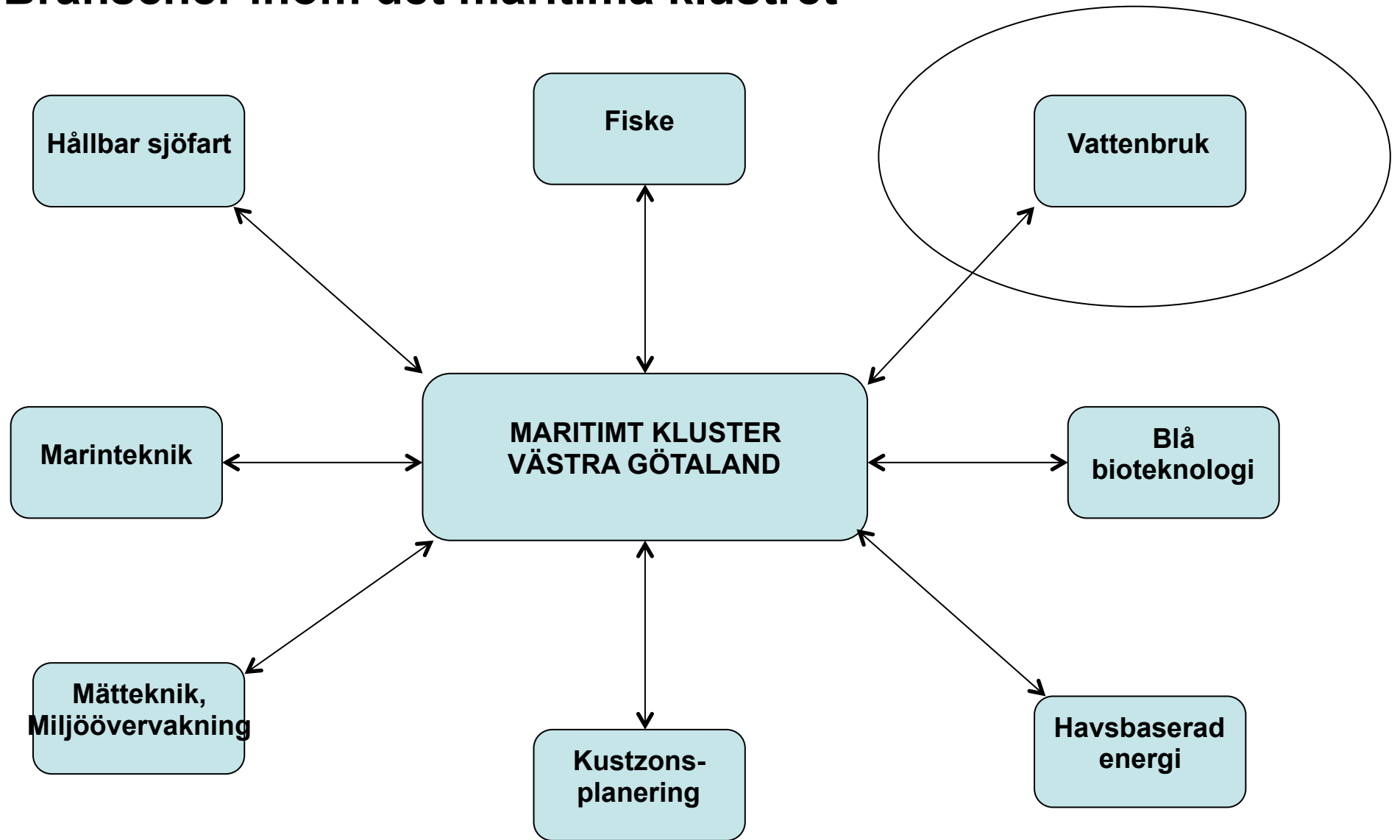
Förslag till strategiska områden i maritima strategin

Förslag till organisation för samverkan och förankring av det fortsatta arbetet

Studien skall belysa *innovation och förnyelsepotential* inom det maritima klustrets olika branscher

- - fiske (fritid/turism/kustfiske/förädling)
- - vattenbruk (odling för livsmedel och andra användningsområden)
- - bioteknologi (läkemedel, livsmedel, foderingredienser, biomaterial, hälsokost)
- - hållbar sjöfart (utsläppsreducering till luft o vatten, safety, security)
- - marin-tekniska underleverantörer (miljöteknik m.m.)
- - mätteknik/havsmiljöövervakning
- - energiproduktion (vind/våg/biomassa t.ex. alger)
- - integrerad planering och förvaltning av kust och hav (inkl. utbildningsfrågor)

Branscher inom det maritima klustret

För varje område beskrivs:

- Nuläge
- Målbilder 2020
- Strategier för att nå målen
- SWOT-anlys (styrkor, svagheter, möjligheter och risker)

Exempel nulägesbeskrivning vattenbruk

1. Omvärldsanalys - trender/drivers kring odlade produkter från havet, utveckling i närliggande länder, nationella och internationella strategidokument och direktiv
2. Företagsstruktur och befintliga företag, viktiga marknader
3. Pågående regional forskning; organisationer, institutioner etc., forskningsprojekt och befintliga samarbeten
4. Infrastruktur och finansiering för FoU, innovationssystem
5. Myndighetsstruktur och regionala nätverk
6. Branschorganisationer
7. Stöd och finansiering av företagsutveckling

Process och tidplan för klusterstudien

September 2011 till september 2012

Styrgrupp: Anders Carlberg, VGR (ordf.), Kerstin Johannesson, Centrum för Havsforskning GU, Klas Brännström, Chalmers och Anna Jöborn, Havs och Vattenmyndigheten

Projektgrupp: Axel Wenblad, Susanne Lindegarth samt representant från Chalmers

Referensgrupp utses med uppdrag att fungera som remissinstans

Studiebesök och möten med representanter från forskning, innovationssystemet, näringsliv och branschorganisationer, beslutsfattare etc, deltagande i konferenser mm

Redovisning av klusterstudien i Beredningsgruppen för hållbar utveckling (BHU)

Avstämning i den s.k. Dialoggruppen med företrädare för GU, Chalmers, Göteborgs stad, VGR, Handelskammaren

Studien delredovisas före European Maritime Day 2012 (2012-05-20)

Studien slutredovisas i september 2012.

Några tänkbara målbilder 2020

En "Blåbok" för det maritima klustret i Västra Götaland som inspirerat till:

-En forsknings- och innovationsmiljö där GU, Chalmers och andra regionala forskningsorgan samverkar med regionens företag och ligger i framkant när det gäller forskning, utbildning och innovationer

-Ett väl utvecklat samarbete med FoU-organ i Norge som stärker den nordiska samverkan

-Minst 50 kunskapsföretag som arbetar med havets naturresurser (tex vattenbruk, bioteknologi, energi) och som med stöd av en stark FoU- miljö och innovationssystem utvecklar nya lösningar och produkter

-En sjöfartsrelaterad sektor som utvecklar innovativa och miljöanpassade lösningar och produkter för en växande internationell marknad